

ENCUNTROS VIRTUAIS XUNTA-UE

O futuro da pesca europea: da política común á realidade do sector

DATA e LUGAR	21 de novembro de 2025, en liña
ORGANIZACIÓN	Fundación Galicia Europa
ASISTENTES	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes ▪ Consellería do Mar ▪ Consellería de Facenda e Administración Pública ▪ Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático ▪ Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE)

Introducción

A Fundación Galicia Europa (FGE) vén de celebrar unha nova sesión do ciclo de 'Encontros virtuais Xunta-UE', centrada nesta ocasión no **presente e futuro da política pesqueira europea**, nun momento clave marcado tanto polas esixencias de sustentabilidade da frota como pola negociación do próximo orzamento a longo prazo da Unión Europea.

A directora da oficina de Bruxelas da FGE, **Ana Ramos**, abriu o encontro lembrando a **relevancia da pesca para Galicia, unha das rexións europeas máis dependentes deste sector**. Lembrou que Galicia leva tempo defendendo unha Política Pesqueira Común (PPC) máis próxima ó territorio, equilibrada entre sustentabilidade, economía e dimensión social, e baseada no mellor coñecemento científico. Subliñou tamén a importancia de garantir un fondo pesqueiro forte e específico no orzamento a longo prazo da UE para o período 2028-2034, esencial para apoiar a transición sostible do sector.

Pola súa banda, un representante da Comisión Europea presentou a visión do executivo comunitario sobre as prioridades da Política Pesqueira Común, os principais desafíos da frota europea e o deseño dos fondos que apoiarán a actividade pesqueira a partir de 2027. En clave galega, Cándido Rial, director xeral de Pesca, Acuicultura e Innovación Tecnolóxica, expuxo o enfoque do Goberno galego ante os retos da nova política europea, detallando as necesidades do sector, o traballo en marcha na Consellería do Mar, e as oportunidades do próximo ciclo financeiro, especialmente en materia de innovación, transición enerxética e competitividade.

FUNDACIÓN GALICIA EUROPA

Rue de la Loi, 38 2° - 1040 Bruxelles
T. +32 2 7355440
bruselas@fundaciongaliciaeuropa.eu

 @FGaliciaEuropa
 in.com/fundación-galicia-europa
 fundaciongaliciaeuropa.eu

Resumo da reunión

1. DESAFÍOS E NOVOS HORIZONTES DA POLÍTICA PESQUEIRA EUROPEA

1.1. O Pacto Europeo polo Océano

A Comisión Europea está a promover unha transformación fundamental da política oceánica que transcende os límites tradicionais da xestión pesqueira. **O Pacto Europeo polo Océano representa unha mudanza de paradigma** que busca superar a fragmentación sectorial histórica das políticas marítimas europeas. Este enfoque holístico reconece que **os océanos non poden xestionarse mediante compartimentos estancos, senón que requiren unha visión integrada que aborde simultaneamente os desafíos ambientais, económicos, sociais e xeopolíticos.**

A estrutura en seis pilares do pacto non é casual, senón que responde a unha análise profunda das interconexións entre os diferentes usos e funcións do espazo marítimo. **A protección e restauración da saúde oceánica establécese como condición sine qua non para calquera actividade económica sostible.** Esta priorización reflicte o aprendizaxe acumulado tras décadas de sobreexplotación e degradación ambiental, pero tamén o **recoñecemento de que o sector pesqueiro é o primeiro interesado nun medio mariño saudable.**

O impulso á competitividade da economía azul sostible introduce un matiz fundamental: **a competitividade como contrapeso necesario ós obxectivos ambientais.** Esta formulación busca evitar que a transición ecolóxica se converta nunha carga insoportable para o sector, recoñecendo que **sen viabilidade económica non hai sostibilidade posible.** **A inclusión explícita da pesca, acuicultura e transformación dentro da economía azul non é meramente simbólica, senón que garante que estas actividades tradicionais non queden relegadas fronte a sectores emerxentes como as enerxías mariñas ou a biotecnoloxía.**

A **dimensión social** do pacto merece atención especial. **O apoio ás comunidades costeiras e insulares reconece unha realidade complexa: moitas vilas mariñeiras combinan características costeiras e rurais, con problemas de illamento e despoboamento similares ós do interior.** Esta dualidade, especialmente visible en Galicia, require políticas específicas que entendan que o mar pode ser tanto unha fonte de recursos como unha barreira para a cohesión territorial.

1.2. A revisión da Política Pesqueira Común (PPC)

A **avaliación do regulamento da PPC, que culminará en 2026,** é máis que un exercicio técnico de revisión normativa. Trátase dun momento crítico para redefinir o contrato social entre a UE e o seu sector pesqueiro. O feito de que **España, e particularmente Galicia, achegaran máis do 60% das contribucións á consulta pública relativa á avaliación da PPC** non é anecdótico: reflicte tanto a importancia do sector nestas rexións como a súa capacidade de mobilización e articulación de propostas. **A busca dun equilibrio entre seguridade xurídica e flexibilidade operativa constitúe un dos grandes desafíos da posible reforma.**

A **elaboración dunha visión para 2040** introduce un horizonte temporal que permite transcender os ciclos políticos e electorais. Esta perspectiva de longo prazo é **esencial para abordar transformacións estruturais que requiren décadas para materializarse, como a renovación da frota ou a transición enerxética**. Ademais, permite anticipar tendencias emerxentes como o impacto do cambio climático nas poboacións pesqueiras ou a evolución dos patróns de consumo.

1.3. A renovación da frota e a transición enerxética

A **necesidade de renovar a frota europea converteuse nunha demanda unánime**. Esta unanimidade esconde, porén, unha complexidade técnica e financeira extraordinaria, xa que non existe unha solución tecnolóxica única aplicable a toda a diversidade de frotas europeas. As necesidades dunha pequena embarcación que opera dentro dunha ría son radicalmente diferentes ás dun atuneiro conxelador que faena no Pacífico.

A transición enerxética engade unha capa adicional de complexidade. Non se trata só de substituír motores diésel por alternativas máis limpas, senón de repensar completamente o deseño e operación dos buques. As tecnoloxías dispoñibles (hidróxeno, amoníaco, electrificación, híbridos) teñen limitacións específicas en termos de autonomía, seguridade e custos que as fan máis ou menos adecuadas segundo o tipo de pesquería.

O relevo xeracional está intrinsecamente ligado á modernización da frota. As condicións de traballo en moitos buques, con espazos reducidos e longas estadías no mar, dificultan a atracción de traballadores novos. A mellora da habitabilidade, seguridade e conectividade dos buques non é un luxo, senón unha necesidade para garantir a continuidade do sector.

A **plataforma para a transición enerxética lanzada pola Comisión Europea busca catalizar este proceso mediante a creación dunha folla de ruta compartida**. O reto está en equilibrar ambición ambiental con viabilidade técnica e económica, sempre co principio fundamental de que a modernización non pode servir de escusa para aumentar a capacidade extractiva.

1.4. O Marco Financeiro Plurianual (MFP) 2028-2034

A proposta da Comisión Europea para o MFP 2028-2034 introduce cambios radicais na arquitectura dos fondos europeos. A dispersión da pesca entre tres pilares (Fondo de Competitividade, Europa Global e plans nacionais) pode interpretarse como un recoñecemento da súa transversalidade, pero tamén xera riscos de dilución e fragmentación. **O modelo proposto, inspirado no Mecanismo de Recuperación e Resiliencia, busca maior flexibilidade e simplificación administrativa. Esta flexibilidade, presentada como virtude, xera inquedanzas lexítimas sobre a capacidade real das rexións para influír na programación e xestión dos recursos**. A experiencia do MRR en España, onde a participación autonómica foi mínima, alimenta estas preocupacións.

A integración de diferentes fondos nun único plan nacional podería teoricamente permitir sinerxías e economías de escala. Porén, tamén **existe o risco de que sectores con menor peso político, como a pesca fronte á agricultura ou a cohesión, vexan reducida a súa capacidade de acceso ós recursos**. A salvagarda dunha cantidade mínima para "axudas da pesca" é insuficiente se non se garante financiamento para medidas de desenvolvemento estrutural.

A aparición da pesca no Fondo de Competitividade abre novas oportunidades para proxectos innovadores e de maior escala. Este fondo podería ser especialmente relevante para iniciativas de modernización tecnolóxica, dixitalización ou desenvolvemento de novos produtos e mercados. Porén, competir con outros sectores en igualdade de condicións require capacidade técnica para elaborar propostas competitivas.

1.5. A protección dos ecosistemas mariños vulnerables

A cuestión dos ecosistemas mariños vulnerables exemplifica as tensións entre obxectivos ambientais lexítimos e o impacto socioeconómico das medidas de conservación. **A identificación de 87 zonas con restricións para determinadas artes tradicionais como o palangre de fondo xerou unha forte contestación do sector, que considera desproporcionadas e cientificamente cuestionables algunhas das medidas propostas.** O encargo ó Consello Internacional para a Exploración do Mar (ICES, polas súas siglas en inglés) dun estudo específico sobre o impacto real do palangre pedra-bola nos fondos mariños representa un avance na dirección correcta: basear as decisións en evidencia científica sólida e específica, non en xeneralizacións ou preconcepcións. Este enfoque adaptativo, que permite revisar medidas en función de nova información, é esencial para manter a lexitimidade e aceptación das políticas de conservación.

A experiencia galega neste ámbito é particularmente valiosa. A rexión desenvolveu ó longo de décadas un coñecemento profundo sobre a interacción entre diferentes artes de pesca e os ecosistemas mariños. Este coñecemento tradicional, combinado con investigación científica moderna, pode aportar solucións innovadoras que concilien conservación e actividade pesqueira.

2. A PERSPECTIVA GALEGA

2.1. A dimensión económica e social da pesca galega

A pesca en Galicia transcende amplamente a súa contribución directa ó Produto Interior Bruto (PIB). O feito de que **82 das 91 actividades económicas identificadas na rexión teñan relación co mar** ilustra unha capilaridade económica que converte ó **sector nunha peza fundamental da estrutura produtiva e social galega.**

A diversidade da frota galega, con embarcacións que van desde os 4 metros ata máis de 100 constitúe unha fortaleza: **permite a Galicia operar en todos os segmentos do mercado global de produtos pesqueiros,** desde a pesca artesanal de alta calidade ata a produción industrial para mercados masivos. Así mesmo, **a presenza de empresas galegas en máis de 40 países e a exportación a máis de 140 destinos** non é resultado da casualidade, senón dunha estratexia de internacionalización desenvolvida ó longo de décadas. Esta proxección global proporciona resiliencia fronte a crises locais e acceso a recursos e mercados diversificados.

A xeración de máis de 50 000 empregos directos subestima o impacto real do sector no emprego. Os efectos indirectos multiplican esta cifra, especialmente en **comarcas costeiras onde a pesca e actividades relacionadas constitúen a principal fonte de emprego.** Ademais, moitos destes empregos están arraigados en comunidades onde as alternativas económicas son limitadas, convertendo ó sector nun factor crucial de cohesión territorial.

2.2. Os desafíos da futura arquitectura financeira

A dispersión dos recursos pesqueiros entre diferentes fondos e programas no orzamento a longo prazo da UE posterior a 2027 esixe unha capacidade de coordinación sen precedentes. As administracións e o sector deben estar preparados para competir en diferentes ámbitos (competitividade, cooperación internacional, desenvolvemento rexional) con proxectos adaptados ás especificidades de cada instrumento. Isto require non só capacidade técnica, senón tamén recursos humanos especializados e estruturas de apoio adecuadas. A flexibilidade prometida pola Comisión Europea debe traducirse en mecanismos concretos que permitan adaptar as intervencións ás necesidades cambiantes do sector.

2.3. Unha posición negociadora forte

A estratexia galega de influencia nas políticas europeas baséase en varios piares complementarios. **O traballo do Consello Galego de Pesca na elaboración dun decálogo consensuado para a reforma da PPC exemplifica a importancia da unidade sectorial.** Este consenso, que integra as perspectivas de armadores, traballadores, industria transformadora e outros axentes, proporciona lexitimidade e forza ás posicións galegas.

A presidencia do grupo de traballo de pesca da Conferencia de Rexións Marítimas e Periféricas (**CRPM**) amplifica a voz galega mediante a **construción de alianzas con outras rexións marítimas europeas.** **Esta plataforma permite transcender o marco bilateral España-UE e inserir as demandas galegas nunha dinámica rexional máis ampla.** A coordinación con rexións como Bretaña, Escocia ou as rexións atlánticas portuguesas crea masa crítica para influír nas decisións europeas.

Así mesmo, a presenza de persoal galego en posicións clave das institucións europeas proporciona canles informais pero efectivas de influencia. Este capital humano non só facilita o acceso á información e ós procesos de decisión, senón que garante que a perspectiva galega sexa considerada desde as fases iniciais de elaboración das políticas.

Finalmente, **o traballo técnico de alta calidade desenvolvido pola administración galega e institucións como o Centro Tecnolóxico do Mar (CETMAR) proporciona credibilidade ás propostas galegas.** A capacidade de fundamentar as posicións con datos sólidos e análises rigorosas distingue a Galicia doutras rexións con menor capacidade técnica. Este enfoque baseado na evidencia resulta especialmente efectivo nun contexto europeo onde a argumentación técnica prima sobre a retórica política.

Ligazóns de interese

- **Noticia FGE- Xunta e Comisión Europea exploran o futuro da política pesqueira europea**
- **Comunicación da Comisión Europea. O Pacto Europeo polo Océano**